

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ

КОМІТЕТ З ПИТАНЬ ПРАВОВОЇ ПОЛІТИКИ

В И С Н О В О К

щодо проекту Закону про правонаступництво України щодо Української Народної Республіки (реєстр. № 2068 від 05 вересня 2019 року)

Комітет Верховної Ради України з питань правової політики на засіданні 04 грудня 2019 року (протокол № 15) розглянув відповідно до статті 93 Регламенту Верховної Ради України питання про доцільність включення до порядку денного другої сесії Верховної Ради України ІХ скликання проекту Закону про правонаступництво України щодо Української Народної Республіки (реєстр. № 2068 від 05 вересня 2019 року), поданого народним депутатом України Савчук О.В. (далі – Законопроект).

Згідно з пояснювальною запискою Законопроект розроблено з метою визнання того, що Україна є правонаступницею Української Народної Республіки, а також визнання факту окупації території України впродовж 1921-1991 років.

Відповідно до Законопроекту, Україна визнається правонаступницею Української Народної Республіки. Законопроектом передбачено, що в період з 18 березня 1921 року по 23 серпня 1991 року Україна мала правовий статус окупованої країни.

Законопроектом запропоновано визначити, що усі міжнародні договори, укладені від імені Української Народної Республіки, вважаються такими, що втратили свою чинність 18 березня 1921 року. Україна не несе жодних зобов'язань за міжнародними договорами, укладеними від імені Української Народної Республіки. Окрім того, Україна не є відповідальною за злочини, скоєні тоталітарним комуністичним режимом в період окупації її території з 18 березня 1921 року по 23 серпня 1991 року.

Законопроектом також пропонується встановити, що Російська Федерація як правонаступниця колишнього ССРСР є винною за злочини, скоєні проти українців тоталітарним комуністичним режимом в період окупації території України з 18 березня 1921 року по 23 серпня 1991 року.

Розглядаючи Законопроект, Комітет з питань правової політики виходить з такого.

У Конституції України визначається, що Україна є правовою державою (стаття 1), органи законодавчої, виконавчої та судової влади здійснюють свої повноваження у встановлених цією Конституцією межах і відповідно до законів України (частина друга статті 6), в Україні визнається і діє принцип верховенства права. Конституція України має найвищу юридичну силу. Закони та інші нормативно-правові акти приймаються на основі Конституції України і повинні відповідати їй (частини перша, друга статті 8).

Законопроект не відповідає вимогам, які ставляться до закону. Так, згідно із загальною теорією права законом є нормативно-правовий акт, що регулює найважливіші суспільні відносини шляхом встановлення загальнообов'язкових правил поведінки їх учасників (норм права), які мають найвищу юридичну силу.

Запропонований Законопроект складається переважно з декларативних та публіцистичних положень, не наповнених конкретним нормативним змістом, які не встановлюють конкретних прав і обов'язків учасників відповідних суспільних відносин, що не узгоджується з природою закону як нормативно-правового акту. Зокрема, такий характер властивий положенням статей 2, 4, 5, 6, 7 Законопроекту.

За таких умов є підстави вважати, що положення Законопроекту не відповідають встановленому статтею 8 Конституції України принципу верховенства права (у частині забезпечення правової визначеності, ясності і недвозначності норм як складових цього принципу).

Головне науково-експертне управління Апарату Верховної Ради України не підтримує прийняття Законопроекту і вважає, що відмова України від статусу правонаступника УРСР в такому вигляді, як це пропонується у проекті, цілком очевидно призведе до правового хаосу. Головне управління вважає, що за результатами розгляду в першому читанні Законопроект доцільно відхилити.

Відповідно до статті 94 Регламенту Верховної Ради України Голова Верховної Ради України або відповідно до розподілу обов'язків Перший заступник, заступник Голови Верховної Ради України за наявності передбачених цією статтею підстав за пропозицією головного комітету чи тимчасової спеціальної комісії або Погоджувальної ради повертає внесений законопроект, проект іншого акта суб'єкту права законодавчої ініціативи без його включення до порядку денного сесії та розгляду на пленарному засіданні Верховної Ради.

Підставою для повернення законопроекту, проекту іншого акта без його включення до порядку денного та розгляду на пленарному засіданні є, зокрема, висновок комітету, до предмета відання якого належать питання конституційного права, про те, що законопроект суперечить положенням Конституції України, крім випадків, коли він стосується внесення змін до Конституції України (пункт 1 частини другої статті 94 Регламенту Верховної Ради України).

На підставі викладеного вище, Комітет з питань правової політики вирішив:

1. Визнати проект Закону про правонаступництво України щодо Української Народної Республіки (реєстр. № 2068 від 05 вересня 2019 року), поданий народним депутатом України Савчук О.В., таким, що суперечить положенням Конституції України.

2. Рекомендувати Голові Верховної Ради України повернути проект Закону про правонаступництво України щодо Української Народної Республіки (реєстр. № 2068 від 05 вересня 2019 року), поданий народним депутатом України Савчук О.В., суб'єкту права законодавчої ініціативи без його включення до порядку денного сесії та розгляду на пленарному засіданні Верховної Ради України.

Голова Комітету

І.В. ВЕНЕДІКТОВА